

Patèki ulu wa'i

Ne mbuku iina newe neweni Larana Yezu. Newe larana Yezu apalènga-wi ata akaròduka. Nayaandi panga'a ata apata rata. Na Yezu namangeda ata pa-panunga-na. Hida newe awali-wi Zurata Matua. Lèngana pabaa pa-tandawe ne mbuku pakita-na tandawe mbuku duunawe. Ne'e mbuku dana wa'indi newe duuda Larana Mori Yezu.

Yezu na-pamaringi-wi Lakawa (Myaku 10:13-16)

Ne apaia lòdona, wa'indi ata angindi-wi lakawa mbàrana Yezu. Pambeida ngga'i na Yezu ka nabondala-wa limana katowa detada lakawa mòno ka na-pa-maringi-wi. Tàka hida adeku-ni Yezu abaka-wi. Taunawe Yezu mbàrada adeku-ni "Pa-kaloko-ndi hida lakawa baa mai mbàranggu nda bakakawi. Màla ata ahinana hida ana lakawa. apànde-ngge na Ala ba napareta-wi Yezu nabòndala-wa limana katowa detada lakawa monò napamaringi-wi Nalengana pa-maringi-wi lakawa, ka kako baanawe Yezu.

Yezu napalenga-wi ata (Mat. 15:29-31)

Ne apaia lòdona Yezu napène ne aia làdakana. Ka namandii. Namangeda pòngu ata amai mbàrana, baa ngindi waiwi ata akaliku, akabura, akambeko, akambònga mòno namangeda dòmo ata karòduka Hida ata karòduka ata'i-ndi mbàra wa'ina Yezu. Napalènga kuawi Yezu. Na ata mangeda makaròba ba naeta akaliku baa kako, akabura baa eta bali, akambeko baa ndua, mono akambònga ba panewe. Niawe kaa deika wundawa Myori.

Mbembe anàngana (Mat. 18:12)

Ne apaia lòdona natua-wi ata "Peinawe pangèdamu? Pei wa'ikona na ata amàngu mbembena ngau, na aia oleda mbembena ba nanànga-kona?" Nawale douwe Yezu, "Na ata nadundaka-ndi hida mbembe wàdeka baa manòpa làdakana, ka nakako pa-wewawa na anàngana. Ba nia

elukiko-nani na mbembe anàngana, nalouka pandeta ba hinawe inda pi'a ndetana hida ai'wa kambulu iwa ndaa nangana". Ka nakaduu-we Yezu, "Hina kaina amamu zòrongga dana nda nakàmbu-kingge ba wa'i ia tàka awa lakawa anàngana.

Napandua-wa ai'a ata kabura Yezu (Myaku 8:22-26)

Ne apaia lòdona, naduki Yezu ne aia wàno pàngu hida adekuni. Kane'e angindi-nani Yezu aia ata kabura. Akalairo-ni Yezu pa-palènga-wa na ata kabura. Ka natère-nani limana na ata karòduka Yezu. Ka namarenga-ni nggyounga pa-umbela wali wa'i ne wàno. Na Yezu naua-nani matana na ata ba nawaingge wee pani'i-na ka na-tua, "Peina umapànde baa bau eta apa-apa?" Na ata kabura napazèrana lyaro ka hinangge, "Oo, kueta-wangga ata, taka anggainandi wazu akako-kako" Nata'i domondi limana Yezu mata detana na ata. Na ata na-pazèra ta-tàkana. Alènga baana matana, mòno naeta pandua ku-kuawi Baangge na Yezu ka nayaani pareta, "Ndau wali àti dòmokana hèti wàno dana" Napatuka-ni na ata mbona pawali hèti umana.

Ba nayaandi panga'a apata rata ata Yezu (Mat. 15:32-39)

Ne azandèka na Yezu tèngara palèngana ata mangeda làmberana Napamai-wi adeku-ni, ka taunawe, "Namilà-we atenggu ba kueta-wa na ata mangeda, touda lòdo baada baa dekungga mòno ne ba hinawe nda'i baa panga'a-da, nda kunauki pa-piliwi baa kako ba nda'i panga'a-da, màla notongge ambòda pia lara dana" hina. Hida adeku-ni Yezu atua-wa, "Tamàro pongu-wanda wali kota dana Pei wa'ikonda ba tawewa panga'a pa-pabekuta-wa ata anggaina mangedana?" Ka natua-wi Yezu, "Pira nggaiwi panga'a awa'ina mbarami?" "Pitu mbola kambamba", hida baa wale, "mòno wa'i dimondi ana ra. Baangge na Yezu ka napatuka-ni ata mangeda pa-mandi'i. Nadeke-wi Yezu hida napitu mbòla kambamba mòno hida ia, pamalangi-wa 'y Ala mòno ka napàdo-pàdo-wi Baangge ka nayaada-ndi hida adeku-ni Abawe-bawe-wi hida panga'a mbàra ata mangeda. Amana'a kua apande'e-ngge bekuta-da. Baangge hida adeku-ni

Yezu apakua-ndi kambamba denga-na mòno hida ia, kaa pitu pòngu kadongge ambònuna. Ka na amana'a pata ratawa kabani laito ndaa dana waikipona mawine mòno lakawa.

Napandua-wa aia a Katombu Yezu (Mat. 8:1-4)

Ne apaia lòdona napanunga-na Yezu Làdaka detana. Nalèngana pa-panungana, namburu Yezu wali làdaka detana Ka namangeda ata adeku-ni. Ka na ata ata katombu Ka àmeni akatika arona Yezu ka hinangge, "Ama bau mbeidongge ama, enga pandua-mungga ama." Napadola-ni limana Yezu ka nadòmaka-wa na ata. "Kumbelangge ba kuliiwe", hina, "Ndua-wu!" Ka ne mema pòngu, Karoduka-na na ata namua-ngge, nandua. Ka taunawe Yezu mbàrana! "Pato'o ndau tèki-kawe ne làngu ka mbàra nggàra-konawe, tàka ukako-wu, kau patanga dèngani rato, rato kalada. ngga'i ka napareta-wu. Baa kau ngindi maraka dekunge patèkina Muza Zurata dana. Ne tanda-tanduka-we mbàra ia ata — ia ata bau ndua baa".

Òma kaka amuana (Lyuk. 15:8-10)

Ne apaia lòdona natua Yezu mbàra ata mangeda, "Pei wa'ikona na aia mawine, amangu òma kakana kambulu kabika. Ne apaia lòdona, baa muakuni akabika òmana ne kapòta dana?" Nawale douwe Yezu "Na mawine natunu-we api ilu, naziri-we umana, nawewa-we ritina amuana nakaninoka-we, làpata ba nadonggura-we. Nalèngana pa-donggura-we òma kaka amuana, enga pamaina-ndi olena mòno ole mbàra umana, mono na mawine enga hinangge. "Mainda katarame-wanda!" Kundeta-wangga oro ritinggu amuana ba ku-donggura baliwe." Hina wa'i kaiwe, papalewana 'y Ala andeta na aia ata zala, ba namawinggira wali zalana."

Yezu napandua-wa aia lakawa pa-zuzurz-da zora (Mat. 17:14-18)

Ne apaia lòdona, wa'ini ia ata amai mòno akatika arona Yezu. Taunawe na ata, "Ama, manàwara-kingga-ni ananggu, nakawàkuka. Kawàkukana

naeka nggaiwe, lapata ba wa'ingge nawàraka we'e dana bàka api dana. Kungindi baa mbàrada adeku-nggu ama, tàka ndaa taraki pa-pandua-wa". Nawale-we Yezu: Peinawe ka ndai waini Myori mòno nduka tilira-wumi ne. Pira mando'i-ponggu ba engangga ba kuole-nggumi? Pira nggaipo mazalu-nggu mbarami? Ngindiwa na lakawa neme!" Yezu napatuka-ni kako na zora. Niaka na zora nadundaka-ni na lakawa. Na lakawa nandua mema pòngu.

Maraka-na aia mawine walu andengo (Myak. 12:41-44)

Ne apaia lòdona, namandi'i Yezu mbàra pati maraka, ne'e Uma Ala. Napamàtara-ni ata apatama-na òma pàti dana. Namangeda ata apote apatama-na òma mangeda ne pàti dana. Ka àmeni aia mawine walu andengo. Na mawine walu napatama-ndi aduada kabika, wa'i kambulu rupia-kida. Yezu natuke-wi adeku-ni ka hina-dawe. "Pato'o pandua, ahina tàkana, marakana na mawine walu napawèli-powi arona 'yAla. Inda pi'a maraka-na ata eka. Mala ata wàdeka nayaa wali pote mangeda-na, tàka na mawine ndengo nayaa-wi òmana pa-wukuna pawo'i waina panga'a. Nayaa kuawi awa'ina-ni, pa-toleka waina".

Yezu napandua ata katilu mòno akambònga (Myak 7:31-37)

Ne azandèka wa'indi ata angindi-wa ia ata akatilu mòno akambònga. Mbarana Yezu. Akalàiro-ni Yezu ngga'i na Yezu ka nata'ini limana wèki detana na ata. Napalii ekani Yezu na ata katilu wali ata mangeda, zupu hida-kidona baa-da Yezu Napani'i Yezu mòno natère-nawe lòmana na ata. Baangge na Yezu napatama-ni wòla limana katilu danana na ata, napazera-na langita deta, natèngiwe lolo ngauna, ka hinangge, "Mawuke!" Katilu-na na ata katilu nena nangu ndua ba namawuke, lòmana nda nakambònga baa Napànde pa-panewe ndua. Ka napana'u-wi Yezu hida ata awa'ina ne'e ka nda tèki-kawe ne adadi mbàra ata eka. Àti-àtingge ba namabaka Yezu, àti-àti kiangge ba nambòwara-we ne adadi ia pandou — ia pandou. Nakaròba làngu tàka ata mòno hidangge, "Yezu napandua ndòbawi, ata akatilu narènge, ata akamònga napanewe.

Yezu nakako pònu we'e (Yoane 6:16-21)

Àmengge nggèdena-wengge, hida adeku-ni Yezu akako omba dana Awaina tena, apalangge ne omba aro kota Kyapenau. Lèpata ba nakapòta-ngge Yezu nda naduki-kipondi. Nakède paringi kalada mòno kanolaka atauwa tena. Hida adeku-ni Yezu baa lèngana papala Wa'i pata lima kilo kaangu etawa Yezu ba natuke-wa tena, ba nakako pònu we'e Amandauta làngu tàka, tàka taunawe Yezu, "Ndai mandauta-kana, zaua-dona ne, nggurumi" hina. Wudi anau padeimba-wa Yezu patama tena dana. Nda piranawe, duki baa-dawe pandou aro wa'ida.

Yezu napalènga-wi ata karòduka ne'e Nggenezare (Myak. 6:53-56)

Ne apaia lòdona Yezu mòno adeku-ni apala-ngge ne omba. Aduki ne'e Nggenezare mòno andàngi wa'i Baa louzo wali tena danangge kaangu tandawa ata Yezu. Kaangu màle-màle ata tèndeka-nawe ne tana, baa deito ata karòduka pandou deta-da mbàrana Yezu. Nangindi-wi hida ata karòduka, ka nggyee-nggyengge pane'e wa'ini Yezu. Nangindi-wi ata karòduka ata parèngga danana pamaina Yezu, wali ia ndeza-ia ndeza, kota mòno wàno. Adengi-wa Yezu, ngga'i hida ata karòduka ka yaa-ndi kalongga làngo ka nia-kiko-we baa tondo-nawe Kalàmbena Yezu. Ka ngara ata atondo-we kalàmbena andua karòduka-da.

Pandynde Uma apande mòno akambònga (Mat. 7:24-27)

Taunawe Yezu ne azandèka, "Ia ata — ia ata a-rèngewe pa-panunga-nggu mòno adeku-ndi merana ata pànde a-pakède-we umana tana kàto deta. Namburu ura, loko nawangu-na, mòno paringi kalada atauwe, tàka nda nambuka-kingge ne uma, oro kandekara-ngge tana "kato". Tau domo-nawe Yezu, "Ata arènge-we pa-panunga-nggu tàka ndaa dekungge merana-ni aia ata kambònga apakède-we umana laingo dana. Namburu ura, nakède wangu mòno atauwe paringi kalada baa ka nambuka-ngge ne uma. Namanua-naiwala-we!"

[Yezu na pa-kamotaka-wa mbokara](#)

Ne apamia, napène-ni Yezu aia tena baa dekuni ata adeku-ni. Ka nia kèdена paringi omЬа dana pandou pala wa'ida, zupu tama-dani we'e tena. Tàka tèngara ndurana Yezu Niawe, hida adeku-ni Yezu amoi pa-paròdu-wa ka hidangge, "Ngguru tulu-nggama, tandane baa ndawe!" hida. Nawale-we Yezu, "Àpakai mandauta-wa? Nduka ki'ina yoje-we ate waimingga!" hina. Ka nakède Yezu, nabaka-wi paringi mònò kanolaka, kaa kamòtaka. Ka ne omЬа nangu kanawa-we Hida adeku-ni Yezu, ane'ena ne tena dana akaròba mònò hidangge, "Apawa na ata, lìpata paringi mònò kanolaka baa pato'o-wa?" hida.

[Yezu adeimba ndeta atewa Yeruzale \(Lyuk. 19:28-38\)](#)

Ne a-paia lòdonna Yezu nakako pàngu a-dekuni hèti Yeruzale. Nakako hèti 'yarо pòngu. Nduku-kida làdoka Zaito mbara ndeza Mbaitapanggi mònò Mbetania, Yezu nayaa-ndi patanggu-da hida a-duada ata ana panunga-na. Patèki-na, "Kako ulu-wumi hèti ndeza mbàra-nawe hèti. Enga duki-mini kabondi Kalandai papanggu, nda pa-kalete pòngupo-da ata. Ngindiwa na kalandai neme, mònò ba wa'iko ata atua, tèkiko-we, Wa'i pawai-nani Myori limi-kongge", hina. Akako ka natuma tàka-we ahina-na patèki-na Yezu. Ne baa lèndaka-ngge kalère-na kalandai-ngge, hida morina atua, "Ee, àpa kai lèndaka-ngge ne kalerena kalandai?" hida. Hida a-padeku awale, "Myori Yezu wa'i pawaina-ni", hida. Baangge na kalandai angindi-wa mbàra Yezu. Kalàmbe nggyounga-da ata'i-ndi palii kape, mònò atulu-ni Yezu pène bendo detana, A-paaka-ni baa ta'indi kalàmbe nggyounga-da lara dana paliina Yezu ba nawaina kalandai. Ne ba na-tàngera-we Yeruzale nalara bandono làdaka Zaito, hida adeku-ni aiua-mangedana nakède-we pamalangi-dani 'y Ala. Awàndi-ngge li'ida baa deikana-we mbotona 'y Ala pabaa pa-zàkita-da. "Na-maringi-kona Zangandi amai oro mbotona Myori!" hidangge. "Ngga'i ngara-nduka ata kaa deikawa y Ala oro yaana toleka abo'u mbàra ata-pi'a", hida.

[Yezu namana'a kanduka dèngandi adekuni \(Lyuk. 2:7-23\)](#)

Zandèka ia ndou, ata Yawundi baa ramengge Pàzaka, na lòdo pa-mbembata waida baa ata-ndi ata Mazira ulu-na. Na lòdo, adeika-wa 'y Ala a-pa~mbembata-wi, baa dorowa aia kabondi mbembe mònò bada-panga'a kambamba nda patau moro. Ne rame Pàzaka ba naduki-we Yezu na-pamaiwe Pyetura baada Yoane, duada tènga-koda adeku-ni.

Hina-ndi Yezu, "Kyako-wumi pa-panggàle-ngge mana'a Pàzaka tutunda!", hina. Awalewa, "Nggyeengge pandou pambei-mu ama, pandou mana'a wa'i", hida. Na-wale-we Yezu, "Kyako-wumi Yeruzale Bai yama kota dana-langge, na aia ata a-tòduna wiro amàngu we'ena enga patanga dènga-na-nggumi. Dyekuni duki uma patama-na, mònò tua mbàra mori uma ne hina, "Ama tyungguru pambeina pàndengge pandou tutuna nia mònò a-dekuni panga'a wa'i rame Pàzaka", Na mori uma enga bowo-nawe mbàrami, aia koro nggèlara byondo, amàtu kua baa pa-wainda-langge. Panggàle-ngge ne mana'a rame ne'e!" hina. Pyetura mònò Yoane atama-ngge kota, mònò paduki-da natuma-we ahina-na pa-tèkina Yezu. A-panggàle-ngge ne mana'a-rame Ba àmengge nggède-nawengge Yezu pàngu adekuni atama ne uma. Ne ba tèngara mana'a taunawe Yezu mbàrada adekuni, "Kumbei pòngungge nga'angge mana'a rame ne, pàngu ngara-nduka-mi, ba ndaa wòpa-po-wangga mònò baa pamate-wangga. Ngga'i kai pàndengge, nda kupòda baangge mana'a rame ahina wa'ina ne, làpata 'y Ala ba àmeni ba Zangandi-wa Mònò ne-langge, wudi ryèngga ta-tàkawe àpa iinawe ne mana'a rame", hina. Baangge, na Yezu nadeke-wa aia koba ahggura. Na-pamalangi-wa 'y Ala mònò naya-wa mbàrada adekuni Taunawe mbàrada. "Dyekewa na koba mònò bawewa, màla ne zaua ahina pòngu tàkana nda kuenu baangge ne anggura-langge, làpata 'y Ala ba ameni ba Zangandi-wa". Baangge ne Yezu kènadeke-we kambamba, na-pamalangi-wa 'y Ala Ka nabawe-dowe na-pamalangi-wa 'y Ala mònò napàdo-pàdowe ne kambamba, Ka nabowe-dowe adekuni. Taunawe mbàrada, "Ne kambamba wekinggu-we, payaa tutumi. Limi wa'hwumi palolo dènga wai-wangga", hina. Hina kaiwe baa lèngana panga'a, nayaawa na koba mbàrada ka hina waingge, "Na koba nia-dona tuna kira-ndandi bo'u na 'y Ala mònò atana, adadi, oro-nawe ba kumate tutumi," hina.

Apareta-wa Yezu (Lyuk. 23:1-12)

Wa'i pira lòdona-we a-malawi-ngge awòpa-wa Yezu, mòno angindi-wa aroni Pilatu, nggumbenuru Romawi ne tana. Hida ata angindi-wa Yezu akàla-wa. Patèki-da, "Pakole-mani na ata namàle ngindiwa manu ràra panggòba-ni ata pareta. Hina domongge ngga'i ka nda yaa-kana òma wèli katowa mbàra Zangandi Kalada. Kède dòmo patèkina ba papatuka-nani Myori ba Zangandi yanggu lizuda-ni ata Yawundi," hida. Nia ka na Pilatu natua-wa Yezu, "Hina tàkawe ba Zangandi-danggu ata Yawundi?" hina. Nawale-we Yezu, "Ne wo'u douna lumu baangge", hina. Baangge ka tounawe Pilatu mbàrada ngara rato-rato mòno na ata mangeda, "Dekungge pa-paretanggu zaua-nda'ika parawina na ata alawi-wi li'i uku," hina. Tàka na ata mangeda àti-àtingge ruduka-dawe, na Yezu ba ata diraka-wa. Tandawe, "Na ata na-panunga waingge tèndeka-nawe tana Yundea mòno na-pamàle ngindi ngga'i ka nggobani ata pareta, hida. Nakatari-ngge neme tana Nggalilea ka neba hinawe naduki baa neti. Natengana pa-rèngewe Pilatu-ngge, ka natua na Yezu ba wali-konawe Nggalilea. Ba nalèngana pakole-ngge na Yezu ba wali-nawe Nggalilea, tana pa-pareta-na Haryonde, na-pangindi-ni Yezu mbàra Haryonde, ne-pahina wai-wena. Atèngara wa'ina Yeruzale. Nduka ndeta atewa Haryonde ne ba ndeta-wa Yezu. Nalua baangge pa-rènge-na tubana mòno nambeingge etawa. Haryonde nambei-ngge etawe Yezu ba narawi-wa pa-karòba denga. Niawe na Haryonde kaa tuana patua-nani. Tàka nda nawale pòngu-ki Yezu. Hida a-manggòlopa mòno ngguru Yawundi wa'i kaindi ne'e. Akàla pakita-wa Yezu. Orona-we Yezu ba nda nau pawale, Haryonde mòno kazòlondandu-na awango-ni mòno a-kòndoka-ni Yezu. A-pawèna-nawe kalàmbe a-mananda-na na Yezu mòno a-patuka-ni bali mbàrana Pilatu. Walingge ne lòdo-nangge, Haryonde mòno Pilatu nepona-na a-pakauuka-na, dadi wa'i-wangge paole ate nduada.

A-wiata-nawe tutuna Yezu ba pamate-wa (Lyuk. 23:13-25)

Ba na-lèngana patuka balini Yezu mbàra Pilatu Haryonde-ngge, na

nggumbenuru na-pakuana ata manged mòno hida a-nggòlopa-ni ata Yawundi. Natèki-dawe, "Ne yemi ngindiwa na ata mbàranggu mòno Kyàlawa, ba namàle ngindiwa manurara mangeda, panggòba-ni ata pareta. Kupareta baawe aromi, ka nda kukole-ki-nawe pa-diraka-na pakàla-mini, Zangandi Haryonde-ko hina kaiwe paeta-na. Niawe ka na-pawali-ndani Yezu mbàranda. Na ata nda narawi-kingge adiraka, niawe nda na-mapànde-kiwe ba piata-nawe tutuna ba pamate-wa. Niawe nia ka ka ku- patuka-na ata pambole-wa Ka baa-langge, Ku-pa-mbembata-wa", hina. Zandèka rame Pazàka-zandèka rame Pàzaka ba lolowe ba pa-mbembata-wa ata Yawundi baa atandi ata Mazira, nggumbenuru Romawi nakàli pa-mbembata-wa aia ata papàtu, dekungge pambeina ata mangeda. Oro rèngenawe ata mangeda, na Pilatu ba na-piata-nawe tutuna ba pamate-wa na Yezu, kaa kawaro. "Pamate-wa, ka pazela-mani Mbaramba!", hida. Na mbaramba ata pa-patama-wa nggòlu dana, orona ba nadana-na ba wa'ingge ngiwu-ngawo kota dana, mòno dòmo na-pamate-wi a-kapirana ata. Hina dòmongge Pilatu mbàrana na ata mangeda, ba nambeingge pazèlawa Yezu. Tàka akawaro, "Wondawa oo! Wondawa oo!", hida. Pa katouda wunda wainawe Pilatu ba na-panewe dèngandi. "Apako pa-zalana na ata?" ba natua dòmo Pilatu. "Nda kukole-kina kandekera pa-piatawe ba pamate-wa. Ka ku-patuka-na ata pambole-wa, baa ka pazèla-wa", hina Tàka akawaro pakita-na baa pawari-warita-na, na Yezu ba enga wòndawa. Ka kanduka-nawe andou pònu, napazèla-wa Mbaramba Pilatu, ka napiata-we ba pamate-wa Yezu. Ka palengge-nawe Pilatu ka na-patere-dani Yezu mbàra ata mangeda kaa tauwe pambeida mbàrana.

Ba wòndawa Yezu (Lyuk. 23:26-43)

Na ata mangeda angindi-wa Yezu palouzu wali kota dana, Ka wòndawa. Tilu larangge, a-pa-tàboka dengani Zimo, awalina Kirene. Wudi walina Zimo oma danana mbali kota. Kaa pazàza-ni Zimo padeito katuku wònda lirana Yezu. Namangeda ata adeku-ni Yezu, wa'i kaindi mawine. Angi'o-ni mòno a-kawauka-ni Yezu, oro hinawe parawi-dani. Tàka nanggila-kandi

Yezu ka hinangge, "Ee ngara mawine Yeruzale ndai ngi'o-kangga zaua! Ngi'ongge tutu doumi mòno ngara anami, màla enga wa'i lòdo-nawe-langge ba hina ata — langge "Nduka maringi-wi mawine ndaa ndòkona pati'a, ndaa ndòkona màngu ana, mòno ndaa ndòkona pazuzu ana". Ne pahina waiwe-langge hina ata mbàrada làdaka-na "Dipara-wana!" mòno mbàrada letena enga hida kaingge-langge "Kuru/nggama!" Màla ba hidako hida ata baa rawingge ahinana mbàrana aia ata ndaa zala pòngu enga louka inda kaila kiada mbara ata azala mema". Ole-dona Yezu, akondo kaindi a-duada ata dèraka. A-piata-dawe tutuda ba pamate-wi olena Yezu. Baa lèngana paduki ne aia letena, angarana Lete Katjowa, awònда wa'ini Yezu ne'e. Hida ata diraka a-duada awònда wa'i kaindi ne'e tutu bale kawana mòno wèlona Yezu. Baangge ka na-tambaya Yezu, "Ama, utaunda-kindì, màla ndaa pànde-kingge ba àpawe parawida", hina. A-mowala ngga'i ka bawe-bawewi kalàmbena Yezu. Na-mangeda ata ne'e a-zàkita-ngge ne adadi Hida a-nggòlopa-ni ata Yawundi a-pakita-na pa-kondoka, patiki-da, "Na-pamanu-mara ata eka. Ba nabia-dowe ba Zangandi Pamanu-marawa, pa-patuka-na Myori, nanunga-powe ba na-pamanu-mara wèki douna!" Hida kazolandandu-ko a-pa-kòndoka A-tuke-wa Yezu Kaa yaani anggura mawilura, ka hida waingge, Ba nabia tàka dowe ba Zangandi ata Yawundi-wu pamanu-mara-we toumu!" Ne byondo katuku wòndana Yezu, wa'ingge pa-urata, punina-we, "Na nia-domà zangandi-da ata Yawundi!" Dòmo wa'ini aia ata pawònда olewa Yezu a-kòndoka-ni, "Peina nda Zangandi Pamanu-mara-kiwu pa-patuka 'y Ala? Pamanu-mara-we tou doumu mòno ne Zàme," hina. Tàka na ata diraka aia dòmo naboka-wa olena, "Ndou mandauta-kini 'y Ala? Ne hito atouda, apiata-ndawe tutu-nda baa pamate-wanda. Wèna-mu zala mòno ne Zaua natuma-we parawi-nda hito Tàka ata na, nda nazala ponguki," hina. Baa ka taunawe mbarana Yezu Yezu, ulolo-kiwangge, bau lèngana patère-ngge Zangandi-langge," hina. Nawole-we Yezu, "Pia tàka-ngguwe, ne'e lòdo mema kaina, uole-ngga ne'e Kaliwo Piranduzi-langge!" hina.

[Matena Yezu \(Lyuk. 23:44-49\)](#)

Ne pahina wai-we-nangge, ndindara lòdo-ne mata lòdo nangau pa-wànggara. Tèndeka-nawe ne tana na-da-pa-kapòta peita-kawe. Ne kapota nadia-we jamu touda rawi male. Ka ne ba hinawe-nangge, kamba tapala ameteru ne'e Uma Ala namaira wondo nggaiwe. Baangge ka nakaaula Yezu ba nawàndi-ngge li'ina, "Ama, kuyaa wèkinggu mbaramu", hina. Lengana pahina-ngge ka mate baa-nawe Yezu Ba etawe ne adadi-ngge, na aia Kyondongau kazolondandu Romawi nadiekawa Myori ka hinangge, "Na-mapànde-we ba ata nduawa", hina. Hida-ko ata akawongi ne'e azàkita-ngge ne adadi namila-we ateda. Atuku-tuku wèkina tanda mila-nawe ateda. Amangeda olena Yezu, atama kaina mawine adekuni wali Nggalilea, andende nda àlu màroki wali katuku wòndana Yezu. Aeta kua-wi ne adadi.

Natoleka bali Yezu (Lyuk. 24:1-12)

Touda lòdo amalawi-ngge ne lòdo Minggu, kapunggède ngga-nggaro hida mawine adeku-ni Yezu wali Nggalilea, akako pu'u ondina Yezu. Angindi abou mbangi pa-panggàle baada. Nduku ba hida ne'engge, kaa etawa na watu todina ondi baa ngenggora baani. Atama ondi dana, tåka ndaa duki baa-ngge kanaza-na Yezu ne'e. Andende lamanga ne'e. Ba tèngara lamanga-da baa pangèda-ngge nengge, ka nia-ngu wa'indi aduada ata apawòno-na abiba-biba andende tidida. Oro kède-dandi mandauta, hida mawine akatika tana deta. Niaka hida ata aduada hida-dawe, "Àpa kai mai-wumi pu'u ondi pawewa-wa a-toleka? Nda ne'èkini newe, màla apa-toleka bali baawa 'y Ala. Lyolowe ba àpawe pa-tekina-na mbarami, ne ba enga-puni Nggalilea? "Ana atapi'a, pa-tukana 'y Ala, Kaa yaa-wa mbàra ata zala, awòn-da-wa mòno toleka bali nalòdo katouda-na. Aloio-we ne pa-tèkina Yezu. Baa lengana pabali wali pu'u ondi, apalara kua-ngge ne adadi mbàrada akambulu ia adeku-ni Yezu mòno mbàrada oleda wàdeka, (Hida-dona Maria Mandalena, Yohana mòno Maria inana Yezu, pàngu mawine eka Wadeka). Taka hida adeku-ni Yezu ndaa wai-kingge nè patèki-da hida mawine. Pa-pangèda-da ne patèki naboto-we. Taka na Pyetura, ia ata oleda hida akambulu ia yaa kède-wa pakako ba nawai-ngge

màle pu'u ondina Yezu, Na-katingira ondi dana-ngge, tåka nia-kidowe kibo paeta pa-kamboro waiwe tanaza. Nabali uma mòno akaròba ba pangèda-ngge adadi.

Napène Yezu zòrongga dana (Lyuk. 24:36-53)

Ba tèngara ne'endi hida adeku-ni Yezu baa panewe-ngge lara-nawe ne adadi, ndende-ndendewa Yezu tiluda. "Maryingi-kona," hinangge. Mbarada hida apadeku Ngara ndukada tata-tatui mòno amandauta oro pangeda-dawe na apanewe ba ndewawa. Ka tau domo-nawe Yezu, "Àpa kai mandauta-wumi? Àpa ka namboto pònguwe bai pawai, ba kutoleka bali-wangga? Eta-kuwi hida limanggu mòno wa'inggu! Zaua-dona ne. Padyàmi-kongga, ka enga pànde-domiwe, ba nda ndewa-wangga, àla ndewa ba nda'imo ii mòno ruwina", hina. Lèngana pahina-ngge nabowo-ndi limana mòno wa'ina mbàrada, tåka enga inda pawai dòmo-kipoda Nduka ndeta atewi tåka aèla-angga. Ka natua dòmo Yezu mbàrada, "Peina wa'i pa-nga ami?" hina. Ayaani ia Yezu pa-pati'i baa. Nadeke-wa Yezu na ia ka nanga'a aro matada. Tau dòmo-nawe Yezu, "Hèti-na ba kuole-pongumi, lunggu baa-ngge ba àpawe a-maurata ne'e Zurata dana tumanggu zaua, nda napakai-kiwe ba nadadi-we," hina. Napalara pakita-dowe ngara-kuana mbarada, ngga'i kaa toma rèngga-we ii-nawe Zurata. Hina-dawe, A maaila Zurata dana, ma Zangandi Pamyanu-mara, pa-patuka-na 'y Ala. Enga wopa-dani, naeta mawila mòno na mate Taka na lòdo pa-katouda waina nakède bali. A-maaila dòmo Zurata dana, oro mbotona na Zangandi Pamyanu-mara ne li'i nabòwara-we ka nggyee-nggyeengge, ba nadundaka-dondi zalana ka naliiwe pambeina Myori, na Myori nataunda-ndi katòbana ne'e Yeruzale Ka baangge pakita-ngge lapata ngara ata arènge-we. Yèmi kawungana abatangge ne li'i. Ne zaua douna kupangindi-ni Ngyau, pakira-ndandi baana Ala amanggu orami. Tåka enga remami ne'e Yeruzale làpata ba ameni Ngyau ba nayaa-nggumi pawèzi pa-paduki-ngge ne li'i mbàra ata." Lèngana pohina-ngge, nangindi-wi Yezu hida adeku-ni mbali-nawe kota, duki Mbetania. Ne'e nakeketa-wi lima Yezu ba na-pamarangi-wi. Ba tèngara

pa-maringi-nandi, na dundaka-ndi Yezu detana zorongga dana. Akatika kawodo-ni Yezu. Baangge koa bali hèti Yeruzale banduka ndeta atewi. Baa pa-malangi-wa Myori.